

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

WOENSDAG 1 JULI 2009

Voormiddag

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MERCREDI 1 JUILLET 2009

Matin

De vergadering wordt geopend om 10.05 uur en voorgezeten door de heer Bart Laeremans.
La séance est ouverte à 10.05 heures et présidée par M. Bart Laeremans.

01 Vraag van mevrouw Katrien Partyka aan de minister van Klimaat en Energie over "de aansluiting op het net van de offshore windparken" (nr. 13766)

01 Question de Mme Katrien Partyka au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le raccordement au réseau des parcs éoliens offshore" (n° 13766)

01.01 **Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, er is heel wat te doen over de offshorewindenergie. Het eerste park werd vorige week geopend. Een van de problemen blijft de aansluiting van die windparken op het elektriciteitsnet.

Mijnheer de minister, op welke manier gaat u deze vorm van alternatieve energie ondersteunen? Op welke manier kunnen de parken die verder in zee liggen toch economisch interessant worden gemaakt?

Welke initiatieven zult u nemen inzake het zogenaamde stopcontact op zee?

Zijn er reeds afspraken gemaakt met uw collega's uit de landen die grenzen aan de Noordzee, om de verschillende windmolenparken in de Noordzee met mekaar te verbinden?

01.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Partyka, artikel 7, §2, van de elektriciteitswet voorziet momenteel in een kaderfinanciering van 25 miljoen euro per project van 216 megawatt of meer, die wordt gespreid over vijf jaar, vanaf het begin van de aanleg van de onderzeese kabel. De financiering moet samen met de andere steunmaatregelen worden bekeken, zoals de groene stroomcertificaten, die dergelijke projecten ook in financiële milieus aantrekkelijk maken en dus voor de nodige externe financiering moeten zorgen.

De federale regering heeft zich er tijdens de Lente van het Leefmilieu toe verbonden om dit steunregime te behouden, als garantie voor de stabiliteit van het juridische en financiële kader van de projecten. Het feit dat bepaalde locaties verder zijn verwijderd dan andere, heeft nieuwe geïnteresseerden helemaal niet ontmoedigd om aanvragen in te dienen voor projecten die zij voldoende rendabel achten in het kader van het actuele steunregime.

De wijze van ontsluiting van de drie eerste parken die een domeinconcessie verkregen in de Noordzee, is nu reeds geformaliseerd. Latere evoluties of zelfs eventuele overnames van deze aansluitingen door de transportnetbeheerder Elia zouden kunnen worden overwogen in het kader van de investeringsplannen van Elia, mits voldoende financiële vergoeding daarvoor.

Voor de andere parkprojecten van meer dan 900 megawatt is de vraag naar het te voorzien aansluitingstype, inzonderheid door het installeren van een aansluitingsplatform op zee, nog niet afgerond. Zij wordt thans met andere denkpijsten bestudeerd door de transmissienetbeheerder Elia, in samenwerking met de CREG en mijn diensten.

Op mijn initiatief werd op 12 juni een akkoord bereikt tussen de ministers van de verschillende partnerlanden van het Pentalateraal Energieforum, België, Nederland, Frankrijk, Duitsland en Luxemburg, betreffende de omtrekken van een werkprogramma dat het overleg van dit forum over het installeren van een transmissienet van elektriciteit in de Noordzee moet structureren. Zo zijn wij tevens overeengekomen dat het werkprogramma een optimale actiezone zou bepalen. Dit programma zal eveneens de voornaamste medespelers moeten identificeren, hun rol in deze context en het geheel van technische, juridische en budgettaire uitdagingen moeten definiëren, alsook de middelen om hieraan te beantwoorden tegen eind 2009.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van mevrouw Katrien Partyka aan de minister van Klimaat en Energie over "de vaststelling van de distributienettarieven" (nr. 13802)

02 Question de Mme Katrien Partyka au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la fixation des tarifs du réseau de distribution" (n° 13802)

02.01 Katrien Partyka (CD&V): Het hof van beroep heeft de koninklijke besluiten nietig verklaard op basis van twee elementen. Het advies van de Raad van State gaf al aan dat een overlegvergadering op kabinetsniveau niet gelijk is aan een formeel overleg. In die zin was al aangekondigd dat er een probleem zou rijzen. Anderzijds heeft het hof de twijfel over de conformiteit met het Europees recht weggenomen.

De CREG heeft op 5 juni 2009 de tarieven van de Vlaamse gemengde distributienetbeheerder goedgekeurd. Wat zijn de gevolgen van het arrest voor de goedgekeurde tarieven? Riskeren die niet voor de rechtbank te worden aangevochten?

Welke maatregelen zult u nemen, opdat de distributienettarieven voortaan juridisch correct kunnen worden vastgesteld?

02.02 Minister Paul Magnette: Met een arrest van 8 juni 2009 heeft het hof van beroep van Brussel de beslissing van de CREG van 18 november 2008 vernietigd, betreffende het verzoek tot goedkeuring van het tariefvoorstel van een beheerder van het distributienet voor elektriciteit. Volgens het hof is de vernietiging gegrond, omdat het koninklijk besluit van 2 september 2008, betreffende de distributietarieven voor elektriciteit, geen wettelijke basis voor die beslissing vormt.

Daarenboven wijst het hof erop dat er bij de uitwerking van het genoemde besluit niet voldaan is aan twee substantiële vormvereisten.

Ten eerste, er is niet voldaan aan de wettelijke voorwaarden voor de toepassing van artikel 88 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, het inroepen van de hoogdringendheid om advies van de Raad van State binnen de vijf dagen te verkrijgen, aangezien de minister heeft nagelaten om bij ontvangst van het advies de uitwerkingsprocedure onverwijld voort te zetten.

Ten tweede, het overleg met de Gewesten, zoals vastgelegd in artikel 12 octies van de elektriciteitswet, heeft niet plaatsgevonden overeenkomstig de bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Die wet organiseert het overleg tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten via de oprichting van een overlegcomité bestaande uit leden van de verschillende regeringen.

In het kader van voornoemd arrest van het Brusselse hof van beroep werd de CREG niet gevolgd in haar stelling omtrent het al dan niet conform zijn van het tariefbesluit met het communautaire recht.

Naar aanleiding van genoemd arrest van het Brusselse hof van beroep zal binnen de dertig dagen na de rechtspraak eventueel beroep kunnen worden aangetekend tegen de goedkeuring door de CREG van de tariefvoorstellen van Eandis, de gemengde distributienetbeheerders in Vlaanderen, door argumenten aan te

halen die de onwettigheid van genoemd tariefbesluit staven.

Rekening houdend met de rechtsonzekerheid die is ontstaan naar aanleiding van het arrest en ten gevolge van een arrest dat het Brusselse hof van beroep heeft uitgesproken in een gelijkaardige zaak betreffende een tariefbeslissing aangaande een gasdistributiebeheerder, heeft de Ministerraad van 26 juni 2009 een voorontwerp van wet houdende bevestiging van het genoemd koninklijk besluit in eerste lezing goedgekeurd.

02.03 Katrien Partyka (CD&V): Wanneer zal dat ontwerp door het Parlement worden behandeld?

U zegt zelf dat men binnen de dertig dagen tegen die beslissingen beroep kan aantekenen. De tarieven zijn dan toch onzeker als het door u aangekondigde ontwerp lang op zich laat wachten?

02.04 Paul Magnette, ministre: Dans la décision, le gouvernement a demandé l'urgence au Conseil d'État. Dès son retour, le texte passera en deuxième lecture au gouvernement. On espère que ce projet de loi sera adopté encore avant la fin de la présente session parlementaire, c'est-à-dire avant le 21 juillet. Mais ce sera court.

02.05 Katrien Partyka (CD&V): Avant le 21 juillet! Merci.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Question de Mme Marie-Martine Schyns au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le rôle de la DG Énergie dans la réalisation de l'étude prospective relative au gaz naturel" (n° 13576)

03 Vraag van mevrouw Marie-Martine Schyns aan de minister van Klimaat en Energie over "de rol van de DG Energie in het uitvoeren van de prospectieve studie aardgas" (nr. 13576)

03.01 Marie-Martine Schyns (cdH): Monsieur le ministre, comme vous l'aviez mentionné dans une précédente réponse à une question parlementaire, la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux prévoit que l'étude prospective relative au gaz est développée par la Direction générale Énergie et le Bureau fédéral du Plan. Auparavant, cette étude était réalisée par la CREG et le Bureau du Plan.

Par ailleurs, vous avez déclaré: "L'étude prospective relative au gaz dépend du modèle Pégase qui appartient à la CREG. La DG Énergie et la CREG ont conclu un accord pour que la CREG puisse procéder aux simulations nécessaires." "Ensuite, les résultats commentés seront communiqués à la DG – celle-ci n'ayant pas elle-même accès à l'outil de travail", aviez-vous précisé.

Dans votre réponse, vous ne présentez pas le rôle concret de la DG Énergie dans l'élaboration de cette étude. J'en déduis que le rôle de la DG est assez limité, vu que la CREG fournit des résultats commentés et que la DG n'a pas accès elle-même à l'outil de travail.

Pouvez-vous me préciser le rôle exact de la DG Énergie dans l'élaboration de cette étude? La loi du 12 avril 1965 prévoit que la CREG soit consultée. En quoi consiste cette consultation?

03.02 Paul Magnette, ministre: Madame Schyns, cette étude prospective sur le gaz est basée en grande partie sur les résultats de l'étude prospective relative à l'électricité, précédemment élaborée par la DG Énergie et le Bureau fédéral du Plan. Comme dans cette dernière étude, l'évolution de la demande énergétique globale à l'horizon 2020 est mesurée au moyen du modèle "Primes", couramment utilisé par les experts du Bureau fédéral, sur la base d'une série d'hypothèses qui déterminent les scénarios. À partir de cette demande globale, sont déduites les demandes plus particulières en gaz, produits pétroliers, etc., pour les différents secteurs de consommation.

Les résultats relatifs à la demande en gaz à des fins de production d'électricité issus de l'étude prospective électricité, complétés par des données relatives à l'estimation de la demande en gaz pour l'industrie et le résidentiel, sont ensuite introduits comme inputs dans le modèle Pégase afin de pouvoir estimer les demandes en capacités de transport, de transit et de stockage en gaz naturel. Il s'agit de satisfaire tant les demandes de base que les demandes de pointe et d'estimer et quantifier les besoins en flexibilité et en équilibrage du réseau (le "balancing") pour identifier les éventuels points sensibles au goulot d'étranglement.

C'est principalement sur ces aspects que le concours de la CREG, qui dispose du modèle Pégase élaboré à cette fin, est indispensable.

Au-delà de ces questions, l'étude prospective gaz comprend de nombreux autres chapitres relatifs, notamment, au contexte de la politique énergétique, au concept de sécurité d'approvisionnement et aux mesures envisagées en cas de problème d'approvisionnement, à la description du marché du gaz naturel en Belgique, à son fonctionnement, aux orientations en termes de diversification des sources d'approvisionnement, à la qualité de l'entretien du réseau de transport, au stockage, aux recommandations, etc.

Ceci est du ressort de la DG Énergie et du Bureau fédéral du Plan, co-auteurs de l'étude, aidés en cela par un groupe de travail comprenant des experts du GRT, de la CREG et de la Banque nationale. La CREG a donc été pleinement associée à l'élaboration de cette étude depuis le début.

Je dois constater que l'accord écrit entre la DG Énergie et la CREG pour collaborer pleinement et efficacement dans le cadre de ces études peine à se traduire dans les faits. Or, l'évaluation de la sécurité d'approvisionnement du gaz et le dimensionnement adéquat et optimal des réseaux de transport et des points d'entrée en gaz permettant d'éliminer les risques de congestion est fondamentale pour le bon fonctionnement des marchés et pour la sécurité des fournitures aux consommateurs finaux.

Il s'agit là d'une responsabilité partagée entre tous les acteurs du marché, tant les pouvoirs publics que les régulateurs, les gestionnaires de réseau et les fournisseurs.

Seule une réflexion et une analyse communes dans le respect du rôle et des droits et obligations de chaque acteur peut amener des réponses concrètes et fiables à ces questions. C'est dans cet esprit que sont conçues ces études prospectives dans un marché qui – je le rappelle – est entièrement libéralisé. C'est aussi dans cet esprit qu'elles continueront à être élaborées. Si un acteur ne voulait pas collaborer, il faudrait en tirer les conséquences qui s'imposent.

03.03 Marie-Martine Schyns (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Vous constatez effectivement que l'accord écrit entre les différents acteurs a parfois du mal à se réaliser vraiment dans les faits. Il paraît essentiel à notre groupe que tous ces acteurs soient associés au maximum d'étapes pour que les résultats de l'étude soient le plus efficace possible. D'une certaine manière, vous êtes le garant de cette collaboration que nous souhaitons la meilleure possible. Nous serons toujours attentifs à la manière dont cela se passera à l'avenir.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

04 Question de Mme Marie-Martine Schyns au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les avis du Conseil général de la CREG et d'Elia concernant l'étude prospective d'approvisionnement en électricité 2008-2017" (n° 13674)

04 Vraag van mevrouw Marie-Martine Schyns aan de minister van Klimaat en Energie over "de adviezen van de Algemene Raad van de CREG en van Elia met betrekking tot de prospectieve studie inzake de elektriciteitsbevoorrading 2008-2017" (nr. 13674)

04.01 Marie-Martine Schyns (cdH): Monsieur le ministre, cette question concerne la deuxième étude prospective que vous avez évoquée dans votre réponse précédente. Mon collègue, Maxime Prévot, vous avait interrogé suite aux critiques formulées par le comité de direction de la CREG et par la Commission interdépartementale du développement durable (CIDD).

Depuis lors, le Conseil général de la CREG et Elia ont, à leur tour, émis des critiques à l'égard de ce projet d'étude. Ainsi, le Conseil général considère que cette étude ne peut servir de cadre de référence pour les années à venir pour plusieurs raisons. Cela pose question.

Par exemple, le projet ne formule pas de recommandations relatives à la sécurité d'approvisionnement alors que l'article 3 de la loi du 29 avril 1999 le prévoit. Le Conseil plaide aussi pour qu'au sein de chaque scénario développé, on réfléchisse à une approche "Belgique autonome" en termes d'approvisionnement.

Elia, qui critique aussi cette étude, reproche à ce projet d'étude de formuler douze scénarios sans en choisir

un précisement. Elia se retrouve donc confrontée à une fourchette trop importante de possibilités et estime qu'il sera difficile de réaliser un plan d'investissement.

Monsieur le ministre, quatre institutions ont émis des critiques sur cette étude. Ne résultent-elles pas d'un manque de coopération à la base? Envisagez-vous de demander à la DG Énergie de procéder à des modifications en concertation avec les acteurs concernés?

Dans votre réponse à M. Prévot, vous disiez qu'une analyse plus fine des échanges d'électricité dans chaque scénario et des investissements à consentir si cette même quantité d'électricité devait être produite en Belgique pouvait être envisagée dans l'étude suivante. Ces éléments ne devraient-ils pas figurer dans une correction de l'étude?

En ce qui concerne Elia, deux questions se posent. Ne devrait-on pas mentionner la localisation potentielle des futures centrales électriques? La multiplication des scénarios ne pourrait-elle pas être affinée afin qu'Elia puisse avoir un plan d'investissements plus facile à réaliser?

04.02 Paul Magnette, ministre: Madame Schyns, je ne pense pas qu'on puisse attribuer les critiques de la CREG et du Conseil général de la CREG à un manque de coopération, puisque les experts de la CREG ont été associés à la rédaction de cette étude depuis le début des travaux. Il s'agit plutôt d'une différence de vision sur la portée et l'étendue d'une étude prospective par rapport au programme indicatif précédent, d'une différence de vues en termes de scénario, de méthodologie ou de prise en considération de la Belgique isolément ou de la Belgique dans un ensemble plus grand où jouent les échanges d'électricité.

Il est de toute façon prévu que les différents avis émis par toutes les instances concernées soient pris en considération à la fois dans la présente étude et dans son rapport final quand c'est possible et certainement dans la suivante si des travaux supplémentaires, de nouveaux types de scénarios par exemple, sont requis. Une analyse plus fine des échanges d'électricité sera menée dans la présente étude, mais le fait de considérer une Belgique autonome en électricité ne peut se faire sur base de l'étude actuelle, car la méthodologie est différente.

Une étude prospective fournit des résultats globaux résultant d'équilibres macroéconomiques. C'est ainsi que, par exemple, si le prix des combustibles évolue dans tel sens et si les contrats environnementaux évoluent de telle manière, alors le parc de production, autrement dit le mix énergétique, évoluera de telle manière. Ce sont donc des tendances qui se dégagent de ce type d'étude (x% de charbon, de gaz, d'énergie renouvelable à l'horizon 2020, par exemple). En aucun cas, on ne peut en déduire des localisations précises (une centrale de tel combustible, de telle puissance, à tel endroit). Ce genre d'étude ne le permet pas.

Il est exact que les multiples scénarios envisagés ne permettent pas tel quel au GRT d'élaborer son plan d'investissement réseaux. C'est la raison pour laquelle un groupe de travail a été mis sur pied par le GRT pour l'élaboration de ce plan.

Les auteurs de l'étude participeront à ce groupe de travail. L'étude ne recommande pas un scénario en particulier. En effet, certains scénarios ne dépendent pas des décisions des pouvoirs publics, mais de facteurs exogènes comme la croissance économique ou l'évolution des prix internationaux. L'important est de mesurer l'effet de certaines politiques et les tendances à long terme.

04.03 Marie-Martine Schyns (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Je suis heureuse de constater qu'un groupe de travail a été mis en place et que ce dernier tiendra compte du GRD, mais aussi des autres acteurs, notamment ceux qui ont participé à l'étude. Je déduis aussi de votre réponse que certaines modifications et améliorations seront apportées au rapport final, ce à quoi nous serons attentifs.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de minister van Klimaat en Energie over "compensaties voor de uitstoot van broeikasgassen bij verplaatsingen per vliegtuig" (nr. 13776)

05 Question de Mme Rita De Bont au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les compensations pour les émissions de gaz à effet de serre générées par les déplacements en avion" (n° 13776)

05.01 Rita De Bont (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de voorzitter van de luchthavenbeheerder van Charleroi, mevrouw Edmée de Groeve, kwam een paar weken geleden in het nieuws. Dat gebeurde niet alleen omwille van het onrechtmatige gebruik van een VISA-kaart, maar ook omwille van het uitdelen van snoepreisjes.

Voor de eerste vlucht van JetairFly naar Tenerife werden namelijk een tiental personen uitgenodigd, waarvan enkele uit de heel dichte omgeving van de Parti socialiste kwamen. Ik zal geen namen noemen. Zij zullen u wel heel goed bekend zijn.

Het voorgaande is waarschijnlijk als een vorm van advertentie bedoeld.

Kan u dergelijke reclame voor dat soort heen-en-weerreisjes per vliegtuig steunen? Kon een dergelijke vlucht, die toch met een niet onaanzienlijke CO₂-uitstoot gepaard gaat, niet nuttiger worden aangewend?

Ten tweede, heeft de Parti socialiste of hebben de personen in kwestie voor voormelde uitstoot van broeikasgassen van een systeem van compensatie gebruik gemaakt? Van welk systeem hebben zij in voorkomend geval gebruik gemaakt?

Ten derde en meer ten gronde, hoe worden de maatregelen met het oog op de minimalisering van de milieuweerslag van het verplaatsen per vliegtuig van personeelsleden van het federaal openbaar ambt, zoals ze in de beleidsnota Klimaat en Duurzame Ontwikkeling van het voorjaar van 2008 werden aangekondigd, door de federale overheid nagekomen en ingevuld?

05.02 Minister Paul Magnette: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Bont, voor uw eerste twee vragen ben ik zo vrij u erop te wijzen dat een verwantschap met een minister of partijvoorzitter nog niet betekent dat hij of zij bij de partij in kwestie is aangesloten.

Ik zal op dergelijke misplaatste vragen dan ook niet antwoorden.

In antwoord op uw derde vraag zou ik er u daarentegen aan willen herinneren dat ik in het raam van de Lente van het Leefmilieu een maatregel heb voorgesteld die erop was gericht de verplaatsingen te rationaliseren, het gebruik van de trein voor middellange afstanden te promoten en het systeem van compensatie voor de uitstoot voor alle verplaatsingen per vliegtuig door de ambtenaren van de federale overheidsdiensten toe te passen.

Over voornoemd voorstel werd wegens bezwaren van een aantal regeringspartners spijtig genoeg geen consensus bereikt.

In afwachting dat het voorstel in kwestie alsnog wordt gerealiseerd, heb ik het initiatief genomen om het systeem alvast toe te passen op de federale departementen die onder mijn bevoegdheid vallen.

Medewerkers van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu zijn dus verplicht voor verplaatsingen van minder dan 300 km de trein in plaats van het vliegtuig te nemen. Voor verdere verplaatsingen dienen zij eveneens de voorkeur aan de trein te geven, indien de verplaatsing minder dan 8 uur duurt. Indien er toch moet worden gevlogen, is er een systematische compensatie van de CO₂-uitstoot.

Voorgaande maatregel, die reeds verschillende jaren op de dienst Klimaatverandering van het DG Leefmilieu wordt toegepast, geldt voortaan voor de hele FOD Volksgezondheid. Ik blijf hopen dat hij alsnog naar de andere, federale departementen kan worden uitgebreid.

05.03 Rita De Bont (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, u bent uiteraard niet de hoeder van uw broeder. Mijn vraag was eigenlijk of u deze reclame kon goedkeuren. Ik weet dat uw fractie tegen reclame is voor wagens die meer CO₂ uitstoten dan het gemiddelde. Ik denk dat u dan ook geen reclame voor het onnodige gebruik van een vliegtuig kan goedkeuren. U hebt daar niet op geantwoord. U hebt waarschijnlijk niet zoveel invloed op verwanten of vrienden en blijkbaar ook niet zoveel op andere departementen. Vermits het toch uw functie is en ze tot nu toe niet zo goed is ingevuld, hoop ik dat u uw collega's van andere departementen toch op een of andere manier zou kunnen overtuigen van de noodzaak om geen onnodig gebruik te maken van een vliegtuig. Daar gaat het immers om. Anders zie ik niet in wat de meerwaarde is van de functie die u vervult.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de bouw van een nieuwe kerncentrale" (nr. 13875)

- de heer Flor Van Noppen aan de minister van Klimaat en Energie over "het voorstel van SPE om een nieuwe kerncentrale te bouwen" (nr. 13927)

06 **Questions jointes de**

- M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la construction d'une nouvelle centrale nucléaire" (n° 13875)

- M. Flor Van Noppen au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la proposition de SPE de construire une nouvelle centrale nucléaire" (n° 13927)

06.01 **Peter Logghe** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, SPE, bijna de grootste elektriciteitsproducent in ons land, gooide een steen in de kikkerpoel met haar vraag naar een nieuwe kerncentrale. Dit feit dwingt de regering in elk geval tot het innemen van een politiek standpunt. Op het ogenblik dat ik mijn vraag opstelde, was ik natuurlijk niet op de hoogte van uw interview in L'Echo de la Bourse. De nieuwe kerncentrale, aldus SPE, zou in elk geval zorgen voor de herlancering van de economie, zou de bevoorradingszekerheid op het vlak van energie versterken, zou leiden tot een betere verdeling van de nucleaire productie onder verschillende elektriciteitsbedrijven en zou dus de concurrentie opdrijven.

Ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, wat is uw standpunt – ondertussen ken ik al een beetje uw standpunt over kerncentrales – over dit voorstel van SPE?

Biedt het voorstel een mogelijkheid om de concurrentie te verhogen? De zeven bestaande kerncentrales in ons land worden allemaal door Electrabel uitgebaat. Zou het niet goed zijn om ook hier concurrentieverhoging mogelijk te maken?

Het grote probleem is natuurlijk het prijskaartje. Is de regering bereid hierin bij te springen? Wat zijn de plannen van de regering op korte termijn? Het wordt tijd dat er op een of andere manier een politieke beslissing wordt genomen voor of tegen de uitstap uit de kernenergie.

06.02 **Flor Van Noppen** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de heer Logghe heeft de situatie al een beetje geschetst. Luminus doet dus een voorstel om een nieuwe kerncentrale te bouwen. Volgens Luminus biedt dit niets dan voordelen: een grotere bevoorradingszekerheid, het stimuleren van de economische relance en een betere spreiding van onze energieproductiecapaciteit. Volgens Elia vormt dat geen enkel probleem en zijn onze netten daarvoor uitgerust, vooral in Doel.

Ik heb voor u de volgende vragen.

Wat is het standpunt van de regering over dit voorstel? Gaat u akkoord met de argumenten van SPE?

Tegen wanneer mogen we eindelijk een standpunt van de regering verwachten met betrekking tot de kernuitstap?

06.03 **Minister Paul Magnette**: Ik heb dit voorstel van SPE via de krant vernomen. Momenteel kan ik alleen verwijzen naar de wet van 31 januari 2003 betreffende de geleidelijke uitstap uit de kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie. Deze wet bepaalt dat er geen nieuwe kerncentrales kunnen worden gebouwd.

Voorheen had SPE een aandeel van 4 procent in de productie van de centrales van Doel 3 en 4 en van Tihange 2 en 3. Op 23 februari van dit jaar is dit aandeel verhoogd met 6,19 procent in deze centrales. Een nieuwe kerncentrale zou de concurrentiepositie van SPE zeker ten goede komen.

Voor de rest verwijs ik naar de voorlopige conclusies van de GEMIX-studie die gisteren aan de voorzitter van de Kamer en het secretariaat van deze commissie werden verzonden. De experts van de GEMIX-groep

nemen het scenario van de bouw van een nieuwe kerncentrale niet op.

06.04 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik dank in elk geval de minister voor zijn duidelijk antwoord. Dans la queue le venin, zegt men altijd. Op het einde bleek toch wel zeer duidelijk het standpunt van de minister.

De spreidstand in deze wordt volgens mij toch wel gênant voor de regering. De interparlementaire werkgroep van de Beneluxraad pleit in zijn rapport voor een nieuwe kerncentrale of voor uitbreiding van bestaande kerncentrales omdat wij anders te afhankelijk worden van buitenlandse elektriciteitsleveranciers. Nu al komt 10 procent van onze elektriciteit uit het buitenland, al dan niet nucleair.

Er is ook de jongerenorganisatie van een meerderheidspartij die pleit voor een nieuwe kerncentrale. U pleit voor de uitstap. Op een bepaald moment zal men volgens mij toch een politieke keuze moeten maken over het al dan niet uitstappen. Ik kijk met enig ongeduld uit naar die definitieve politieke beslissing.

06.05 Flor Van Noppen (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Met het voorstel van SPE-Luminus laat u een mooie kans liggen om onze Belgische energiemarkt te liberaliseren.

Ik heb deze vraag eigenlijk gesteld omdat de bouw van nieuwe kerncentrales nog niet voor morgen is, maar alle studies tonen aan dat men niet meer, of nog niet, kan zonder kernenergie. Om die reden stelde ik u de vraag om het debat over de kernuitstap in de regering te starten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de Mme Karine Lalieux au ministre du Climat et de l' nergie sur "le projet de création d'un 'trader' public de l'électricité" (n  13905)

07 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Klimaat en Energie over "het plan om een overheidsbedrijf voor elektriciteitstrading op te richten" (nr. 13905)

07.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, le journal "La Libre Belgique" du 22 juin fait état d'une note d'orientation que vous avez présentée au Conseil des ministres restreint. D'après le quotidien, vous y proposez la création d'une société publique de commercialisation de l'électricité produite à partir des centrales nucléaires.

"La Libre Belgique" précise que tous les producteurs d'électricité nucléaire seront obligés de vendre leur production à un acheteur public – détenu à 100% par l'état –   un prix arrêté par l'état sur proposition de la CREG et après consultation des producteurs.

Nous connaissons tous le problème – nous en avons encore parlé hier – que nous rencontrons sur notre marché libéralisé, mais néanmoins quasiment monopolistique.   cet égard, il me semble qu'il faut oser explorer de nouvelles pistes ambitieuses car, pour l'instant, nous subissons en quelque sorte les écueils de deux mondes, à savoir le laisser-faire de la libéralisation en matière de fixation des prix et l'absence de concurrence.

Je connais votre détermination dans ce dossier. C'est la raison pour laquelle je voudrais vous entendre sur ces nouvelles propositions.

Monsieur le ministre, pouvez-vous nous détailler le contenu des propositions que vous avez soumises à vos collègues du gouvernement? En quoi ces propositions sont-elles de nature à régler les problèmes que nous connaissons sur notre marché libéralisé, plus particulièrement en ce qui concerne la position dominante de l'opérateur historique? Quel accueil vos propositions ont-elles reçu de vos collègues du gouvernement?

07.02 Paul Magnette, ministre: Monsieur le président, madame Lalieux, le projet de création d'un acheteur unique est en effet une des pistes que j'ai soumises au gouvernement. Cette piste consiste en la création d'une société publique de commercialisation de l'électricité produite en Belgique à partir des centrales nucléaires amorties. Cette société détenue à 100% par l'état serait chargée d'une double mission: acheter l'électricité de ces centrales à un prix cost based plus et, ensuite, revendre cette électricité aux fournisseurs

au prorata de leur portefeuille de clients résidentiels ainsi qu'au GRD à un prix cost based plus inférieur au prix du marché, mais permettant directement ou indirectement à l'État de recevoir des recettes stables pour stimuler l'investissement dans de nouvelles capacités de production et des unités de production à partir de sources d'énergie renouvelables ou de cogénération de qualité, financer des actions contribuant à la réduction de la consommation et financer la politique sociale de l'énergie fédérale.

Les importations d'électricité par les fournisseurs pour leur fourniture au client final en Belgique ne sont pas visées par le présent mécanisme.

Différentes OSP seraient instaurées pour la mise en place concrète du mécanisme de commercialisation de l'électricité produite par ces centrales nucléaires amorties de façon à s'assurer que les prix réduits d'achat d'électricité d'origine nucléaire soient bien répercutés au niveau du consommateur final.

Ce mécanisme répondrait à plusieurs problèmes fondamentaux du marché de l'électricité en Belgique. D'une part, il réduirait la rente infra-marginale des producteurs d'électricité d'origine nucléaire. Il serait ipso facto en mesure de faire baisser les prix de l'électricité sur le marché belge. Il mettrait tous les fournisseurs sur un pied d'égalité en garantissant à tous l'accès à une électricité produite à un coût moins élevé et, de ce fait, augmenterait significativement le degré de concurrence sur le marché belge de l'électricité.

Ce mécanisme apparaît évidemment comme une mesure forte et même drastique. Ce n'est qu'une piste, mais elle répond à des problèmes réels de mauvais fonctionnement du marché de l'électricité en Belgique qui sont régulièrement pointés par la CREG et la Banque nationale, mais aussi par des instances internationales comme la Commission européenne, l'OCDE, l'Agence internationale de l'Énergie. Nous savons qu'en Belgique, le manque de concurrence en amont est criant, la part de l'opérateur historique reste très importante et les prix de vente au consommateur final restent plus élevés que la moyenne européenne alors que nous avons un parc de production à 55% de nucléaire et amorti. Nous savons aussi que la rente nucléaire est importante.

L'expérience récente montre par ailleurs que les pistes dites alternatives, qui ont été suggérées par les partenaires du gouvernement, telles que la voie fiscale, la voie des swaps de capacités de production ou les accords volontaires avec le secteur, sont des pistes très difficiles voire impossibles à mettre en œuvre. Nous avons pu voir dans le passé les résistances de l'opérateur historique. Nous savons aussi la relative instabilité juridique de la plupart de ces pistes.

C'est la raison pour laquelle j'ai étudié celle-ci, qui est certes plus radicale mais qui me paraît répondre vraiment au problème posé par la structure du marché et avoir une réelle stabilité juridique supérieure aux autres pistes.

07.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse précise. Il est vrai que différentes pistes ont été mises sur la table du gouvernement et qu'il y a eu beaucoup de résistances de la part de certains partenaires. Les parlementaires se plaignent toujours du manque de concurrence; ils l'ont encore répété hier. J'espère, cette fois-ci, que les partenaires du gouvernement feront preuve de bon sens et vous suivront dans cette mesure forte peut-être, mais qui est prise aussi dans d'autres pays. Il devient absolument nécessaire de réguler un peu plus le marché belge.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van mevrouw Sofie Staelraeve aan de minister van Klimaat en Energie over "de formule van het halfpension" (nr. 13921)

08 Question de Mme Sofie Staelraeve au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la formule de la demi-pension" (n° 13921)

08.01 Sofie Staelraeve (Open Vld): Mijnheer de minister, een tijd geleden heeft de verbruikersorganisatie OIVO signaleerd dat nogal wat vakantiegangers dure producten zouden aangeboden krijgen wanneer zij kiezen voor halfpension. Daarbij zouden de klanten bijvoorbeeld een vast bedrag betalen voor logies en maaltijden, maar hebben zij slechts een heel beperkte keuze of gaat het om kleine gerechten in plaats van het beloofde menu. Dergelijke praktijken komen uiteraard neer op misbruik van vertrouwen van de consument. Daarenboven brengen zij de horecasector en de toeristische sector schade toe. Wie dat doet, moet dan ook worden aangepakt.

Daarom had ik graag vernomen of er gevallen bekend zijn van Belgische toeristen in het buitenland of van bezoekers aan Belgische logies die met dergelijke misbruiken van de formule van het halfpension werden geconfronteerd. Zo ja, om hoeveel gevallen gaat het?

Komen de gemelde problemen in specifieke formules voor, bijvoorbeeld vooral bij internetboekingen of veeleer bij pakketreizen of andere formules? Valt daar een lijn in te trekken?

Wat kan de vakantieganger doen wanneer hij daarmee wordt geconfronteerd in binnen- of buitenland?

Is de bemiddelingscommissie Reizen daar eventueel al tegen opgetreden?

Plant u daarover eventueel overleg met de betrokken sectoren?

08.02 Minister **Paul Magnette**: Mevrouw Staelraeve, de pakketreizen die logies met of zonder maaltijden omvatten, zijn onderworpen aan de wet tot regeling van het contract tot reisorganisatie. De aard en het aantal van de maaltijden die eventueel zijn inbegrepen, moeten worden vermeld in de brochure die deel uitmaakt van het contract. De gegeven omschrijving mag geen misleidende aanwijzingen bevatten.

De reisorganisator is aansprakelijk voor de goede uitvoering van het contract overeenkomstig de verwachtingen die de reiziger op grond van het contract en/of de brochure redelijkerwijze mag hebben. De bijzondere voorwaarden die in de brochure worden vermeld, bevatten vaak nuttige en algemene informatie over maaltijden. De diversiteit en de kwaliteit van de maaltijden kan met name afhangen van het type hotel, de periode van het jaar en niet te vergeten de eetgewoonten in het gastland. Bij gebrek aan precieze vermeldingen over de aangeboden maaltijden mag de consument gerechtvaardigde verwachtingen hebben rond de diversiteit, het niveau en de uitgebreidheid van de aangeboden maaltijden. De beoordeling moet echter geval per geval gebeuren en zal steeds deels subjectief blijven.

Er zijn bij de algemene directie Controle en Bemiddeling slechts enkele gevallen bekend waarin een consument klaagde dat hij bij een reis in het buitenland niet de gevraagde maaltijd had gekregen, dat die van slechte kwaliteit zou zijn geweest of dat de keuze beperkt zou zijn geweest.

Het beperkt aantal klachten had betrekking op pakketreizen. De klagers waren niet tevreden over logies, vervoer of de georganiseerde uitstappen. Aangezien de klachten van burgerlijke aard zijn, is de ADCB niet bevoegd om hiervoor op te treden. De klagers werden in die gevallen doorverwezen naar de geschillencommissie Reizen. De klachten over de kwaliteit van het aangeboden verblijf en de omgeving – niet conform hotel, geen animatie, middelmatige maaltijden, vuile kamers, werken, geluidshinder enzovoort – maakten in 2008 44 procent uit van de geschillen die via arbitrage bij de geschillencommissie Reizen werden geregeld.

Er zijn geen andere statistieken over de klachten betreffende de formule van halfpension om te achterhalen welke de desbetreffende boekingswijzen zijn. Het lijkt er evenwel op dat bepaalde klachten veeleer de all-informule betreffen. De consument moet zo snel mogelijk en ter plaatse elk duidelijk misbruik ter zake signaleren aan het hotel. Als de situatie niet wordt verholpen, moet hij zijn klacht bevestigen bij de reisorganisator uiterlijk een maand na het einde van zijn reis. Bij gebrek aan een minnelijke schikking kan de consument klacht indienen bij de geschillencommissie Reizen. De geschillencommissie Reizen beoordeelt geval per geval door het voorgestelde aanbod en de situatie waarin de consument zich bevond, te vergelijken op basis van bewijzen: foto's, films, getuigenissen, bewijsstukken enzovoort.

Er is met de reissector geen overleg gepleegd over de aangehaalde problematiek.

08.03 **Sofie Staelraeve** (Open Vld): Dank u, mijnheer de minister. U hebt geen precieze cijfers over het aantal klachten met betrekking tot aanbiedingen in dat verband, wel globaal, heb ik begrepen, 44 procent van de arbitrage. Betekent dat dat de reactie op de bewering van OIVO door de reissector zelf dat die praktijken onbestaand zijn, gegrond is?

Wanneer een organisatie dergelijke praktijken aanklaagt, zijn er toch concrete gegevens en dan moet het toch een bekommerning zijn om niet in het wilde weg te schieten, want anders wordt heel de sector mee de dieperik ingesleurd. Dat is niet de bedoeling, gezien onze in België toch zeker Bourgondische levensstijl en ons ruime aanbod ter zake.

Er zijn dus geen cijfers en u bent niet van plan daar dieper op in te gaan, of misschien wel?

08.04 Paul Magnette, ministre: Comme je vous l'ai dit, l'administration a reçu très peu de plaintes. Il ne me paraît donc pas très urgent d'ouvrir une enquête ou de mener une concertation.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van mevrouw Sofie Staelraeve aan de minister van Klimaat en Energie over "het aanbieden van gratis vakanties" (nr. 13996)

09 Question de Mme Sofie Staelraeve au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'offre de vacances gratuites" (n° 13996)

09.01 Sofie Staelraeve (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag betreft dezelfde sector, maar is iets concreter.

De FOD Economie heeft gewaarschuwd voor het optreden van de firma Mobile Media Marketing, die mensen via mail of brief een gratis reis naar Turkije zou aanbieden. Wie achter het aanbod zit of wat precies wordt aangeboden is onduidelijk. Gratis bestaat echter niet en dat blijkt dan ook al snel want wie aanspraak wil maken op het aanbod moet immers eerst 98 euro op een rekening storten om in aanmerking te komen.

Volgens de FOD Economie zou Deco Tours, een reisorganisatie die in België geen vergunning zou hebben, achter het aanbod zitten. Dit alles ruikt naar bedrog. De FOD Economie waarschuwt dan ook terecht, vandaar mijn volgende vragen, mijnheer de minister.

Ten eerste, hoeveel Belgen werden al gecontacteerd door Mobile Media Marketing, en stortten reeds het bedrag van 98 euro? Wat kunnen mensen die dat hebben gedaan, doen om dat bedrag te recupereren?

Ten tweede, klopt het dat Deco Tours geen vergunning heeft in België? Kan er tegen Deco Tours worden opgetreden door de Belgische overheid?

Ten derde, Mobile Media Marketing zou zijn gevestigd in het Verenigd Koninkrijk of in Duitsland, dat is nogal vaag. Een aantal jaren geleden werd de internationale samenwerking tegen consumentenbedrog uitgebreid. Hoe werken de verschillende diensten in dit concrete dossier samen? Gaat die samenwerking verder dan loutere informatie-uitwisseling en waarschuwingen tussen de verschillende landen? Wordt er ook concreet opgetreden door de economische controlediensten?

Ten vierde, zijn er precedents bekend van andere aanbieders van gratis vakanties? Kan daartegen voldoende krachtig worden opgetreden?

09.02 Minister Paul Magnette: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Staelraeve, het precies aantal Belgen, door Mobile Media Marketing gecontacteerd, is nog steeds onbekend. De algemene directie Controle en Bemiddeling werd snel gewaarschuwd door de consumentenverenigingen, die zelf in een korte tijdspanne talrijke van consumenten uitgaande aanvragen om informatie hadden gekregen. Dat liet toe meteen te veronderstellen dat een aanzienlijk aantal mensen was opgebeld en dat die praktijk bij voorkomend geval veel gedupeerden kon maken wanneer die waren ingegaan op dat aanbod, dat te mooi is om waar te zijn.

Degenen die er toch de dupe van zijn geweest, kunnen een klacht indienen bij de algemene directie Controle en Bemiddeling, door het invullen van het formulier, beschikbaar op de website van de FOD Economie.

Mijn diensten hebben tegen de aan die praktijk schuldige dienstverleners al een pro justitia opgesteld, dat zij naar het parket van Antwerpen hebben verzonden. Eventuele nieuwe klachten zullen ook ter kennis van de procureur des Konings kunnen worden gebracht om aan het dossier te worden toegevoegd, opdat de gedupeerden zich burgerlijke partij kunnen stellen en schadevergoeding kunnen eisen.

Aangezien het dossier nu in handen is van de Antwerpse gerechtelijke overheid, mogen de specifieke gegevens van het onderzoek niet worden onthuld. De modus operandi die door de dienstverleners werd gebruikt, is goed bekend en is te vergelijken met die voor de valse loterijen, bijvoorbeeld, waarbij de hoop op

winst wordt gewekt tegen betaling vooraf van dossierkosten. Het feit dat het zogenaamd gewonnen lot in casu een reis is, is slechts een variant van die modus operandi.

De aan de laakbare praktijk schuldige vennootschap bestaat meestal niet, zodat de feiten als oplichting te kwalificeren zijn, een inbreuk die valt onder de materiële bevoegdheid van de politiediensten. In dit geval heeft de kwetsieuze vennootschap bestaan, zodat de feiten aanzien kunnen worden als oneerlijke handelspraktijken.

Overigens rechtvaardigen mijn diensten hun territoriale bevoegdheid op de identificatie van een tussenpersoon in België.

09.03 **Sofie Staelraeve** (Open Vld): Mijnheer de minister, de zaak is dus eigenlijk aan het licht gekomen door klachten bij een of meerdere consumentenorganisaties. Kunt u zeggen om welke organisatie of organisaties het gaat?

09.04 Minister **Paul Magnette**: Neen. Ik zal dat navragen.

09.05 **Sofie Staelraeve** (Open Vld): Mijnheer de minister, waarom werd de klacht ingediend specifiek bij het parket te Antwerpen? Uit alles wat ik erover heb gelezen, bleek het veeleer om Duitsland en Groot-Brittannië te gaan. Blijkbaar zou er een indicatie zijn.

09.06 Minister **Paul Magnette**: Enkele van de gedupeerden zouden Antwerpenaars zijn.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 **Vraag van de heer Flor Van Noppen aan de minister van Klimaat en Energie over "de extra heffingen opgelegd aan de energiesector" (nr. 14038)**

10 **Question de M. Flor Van Noppen au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les redevances supplémentaires imposées au secteur énergétique" (n° 14038)**

10.01 **Flor Van Noppen** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de begroting voor 2009 bevat twee heffingen die aan de energiesector worden opgelegd.

Ten eerste, 250 miljoen om de monopoliewinsten van de kernexploitanten uit te zuiveren.

Ten tweede, u wil nog eens 250 miljoen innen voor de oprichting van een begrotingsfonds in het raam van publiekprivate samenwerking, om investeringen te doen op het vlak van energie.

De heffing op de energiewinsten werd reeds in 2008 voor de eerste keer geïnd via het Synatomfonds. In maart van dit jaar stapte Electrabel naar het Grondwettelijk Hof om deze belasting aan te vechten en het geld te recupereren. Volgens Electrabel is deze maatregel discriminerend en buiten proportie. Ook SPE-Luminus, een andere kernexploitant, zou naar het Grondwettelijk Hof zijn gestapt. Ik heb daarover de volgende vragen.

Bent u op de hoogte van de stappen die SPE-Luminus heeft ondernomen? Wat is uw reactie daarop? Bent u van plan om in 2009 250 miljoen te innen voor het uitzuiveren van monopoliewinsten, zelfs wanneer het Grondwettelijk Hof daarover nog geen uitspraak heeft gedaan?

Hebt u reeds overleg gehad met de kernexploitanten over deze heffing? Zo ja, wat is er uit de bus gekomen? Hebt u die andere 250 miljoen, in het raam van een begrotingsfonds, reeds geïnd? Op een mondelinge vraag van mij antwoordde u reeds dat dit in 2009 zou gebeuren.

Hebt u reeds overleg gehad met de sector? Weet u welke projecten aanspraak zullen kunnen maken op dit fonds? Vindt u een dergelijke heffing een structurele manier om de gebrekkige liberalisering van onze energiemarkt op te vangen of zijn dit slechts lapmiddeltjes om onze begroting op te smukken?

De **voorzitter**: U hebt dus nu vraag 14038, en niet vraag 13964, gesteld?

10.02 Flor Van Noppen (N-VA): Inderdaad, vraag 13964 werd in de plenaire vergadering behandeld.

10.03 Minister Paul Magnette: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Noppen, uiteraard kan ik SPE-Luminus net als andere operatoren niet verhinderen om de wet aan te vechten bij het Grondwettelijk Hof of enige andere rechtsinstantie. Ik ben van mening dat de wettelijke bepalingen in de programmawet van 22 december 2008 duidelijk genoeg zijn. De Belgische Staat zal haar conclusies ter verdediging dan ook in die zin voorbereiden.

Die 250 miljoen euro is ingeschreven in de begroting van 2009, zoals reeds vorig jaar werd beslist. Dit zal dan ook worden geïnd, rekeninghoudend met alle juridische en feitelijke elementen die op het ogenblik van de uitwerking gekend zullen zijn.

Over de middelen, ingeschreven in de begroting 2009, is geen overleg geweest met de kernexploitanten, noch met andere spelers uit de energiesector.

Zoals reeds is gezegd, is het de bedoeling dat de andere 250 miljoen euro wordt gestort in een begrotingsfonds met als doel investeringen en uitgaven op het vlak van het energiedomein te financieren.

Budgettairtechnisch is er reeds een organiek begrotingsfonds in de uitgavenbegroting 2009 gecreëerd, met name binnen het bestuur Energie van de FOD Economie. Zoals dit geldt voor elk begrotingsfonds, zullen eerst de nodige ontvangsten voor het bedrag van 250 miljoen euro worden geïnd, alvorens de investeringen of uitgaven kunnen gebeuren.

Zoals voorzien bij de begrotingsopmaak situeert de timing hiervoor zich in de loop van 2009 en zal aan dit begrotingsfonds normaliter een wettelijke basis worden gegeven in een eerstvolgende programmawet.

Het antwoord luidt ontkennend, maar ik sta open voor eender welk overleg voor zover ze passen binnen de doelstelling die door de regering is vooropgesteld, namelijk, ik citeer "resoluut werk maken van de concurrentie in de productie en dus lagere prijzen waarbij monopoliewinsten worden uitgezuiverd".

In de afspraak die binnen de regering werd gemaakt, staat ter zake dat het begrotingsfonds zal dienen voor investeringen en uitgaven in het energiedomein in de brede zin, waaronder maatregelen die passen in de federale bevoegdheden op het vlak van energiebesparing, onder meer in het kader van een publiekprivate samenwerking.

Om er zeker van te zijn dat dit fonds zo efficiënt mogelijk is, zal de Ministerraad beslissen welke investeringen en uitgaven voorrang moeten krijgen na grondig onderzoek.

Deze heffing is een van de maatregelen die nodig is om de liberalisering van de energiemarkt te versnellen en dient geenszins voor begrotingsdoeleinden, aangezien de ontvangsten zullen dienen om structurele investeringen en uitgaven te financieren.

10.04 Flor Van Noppen (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord.

Persoonlijk noem ik deze inningen een chantage op de exploitanten en wil ik erop aandringen om een wettelijk kader uit te bouwen om heffingen te regelen om de liberalisering in de energiesector verdere kansen te geven.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "windenergie" (nr. 14055)

11 Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'énergie éolienne" (n° 14055)

11.01 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u kent mijn voorkeur voor windenergie en mijn affiniteit met deze nieuwe alternatieve energiesector. De aanleiding voor mijn vraag is een bericht dat ik in Trends las. In dat bericht werd gemeld dat de Amerikaanse overheid massaal

zal inzetten op alternatieve energie. Er is een stimulusplan en er zijn nog andere plannen. Wat opvalt, is dat het inzake alternatieve energie vooral over windenergie gaat. De Amerikaanse overheid en Obama zetten dus massaal in op windenergie.

De Global Wind Energy Council meldt dat de globale elektriciteitsproductie via windenergie de komende jaren met ongeveer 22 procent zou moeten stijgen, vooral dan de productie via offshorewindparken. Tezelfdertijd zijn er echter indicaties dat vooral de financiering van de offshorewindparken het grote struikelblok is. C-Power heeft, u weet dat, de bouw van 24 nieuwe molens moeten verdagen tot het einde van het jaar, wegens de financiële problematiek.

Ik heb de volgende vragen.

Hoe staat u tegenover het idee om de elektriciteitsproductie via windenergie in de komende jaren met 22 procent te laten stijgen? Is dat een haalbare kaart voor België? Is dat realistisch? Onderschrijft u de stelling dat vooral de financiering van de projecten het grote struikelblok vormt voor de uitbouw van nieuwe offshoreparken? Neemt de regering op korte termijn maatregelen om bijstand te verlenen om de financiering gemakkelijker rond te krijgen? Wat de toekomst betreft, als alle projecten lopen zoals ze zouden moeten lopen en alle concessies zouden lopen zoals ze zouden moeten lopen en gepland zijn, hoeveel offshorewindparken zouden dan tegen 2015 in België operationeel zijn?

11.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Logghe, rekening houdend met het aantal en de kwaliteit van de projecten van toekenning van domeinconcessies, behoud ik ondanks de huidige financiële crisis de hoop dat de gehele zone die thans bestemd is voor de domeinconcessies van offshore windkracht in de Noordzee operationeel zal zijn in 2020, met een geïnstalleerde capaciteit van min of meer 2.000 megawatt.

Bepaalde projecten steunen immers op complexe financiële constructies waarin de banksector een belangrijke rol speelt. Andere daarentegen zijn eerder gericht op het ruimer gebruik van eigen fondsen.

Het steunsysteem voor de offshore elektriciteitsproductie en het feit dat deze steun wordt gewaarborgd door de Staat gedurende een periode van 20 jaar zou de financiële middelen moeten geruimen. Het feit dat de eerste windmolens met succes werden geïnstalleerd, wijst er eveneens op dat het technisch risico kan worden beheerst.

Er wordt niet overwogen om het wettelijk steunkader voor offshore windenergie te wijzigen. De stabiliteit van dit kader is de beste garantie op zich.

Indien alle concessies zouden worden verleend voor de drie overblijvende zones, naast de vier reeds vergunde zones, dan zouden er zeven windparken in constructie zijn. In 2015 zou men ervan kunnen uitgaan dat de helft van de totale capaciteit zou zijn geïnstalleerd, wat min of meer 1.000 megawatt zou kunnen bedragen.

11.03 **Peter Logghe** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid en cijfermatig onderbouwd antwoord.

Ik maak daaruit op dat de helft van de parken zou moeten bezet zijn tegen 2015, dat het niet gaat over de technische risico's, die volgens u beheersbaar zijn, en dat er ingewikkelde financiële structuren moeten worden opgezet.

Ik wil het optimisme echter wat temperen. Vooraleer Seapower het eerste windpark in België heeft rond gekregen, is daar een vrij lange periode overgegaan. Voor de volgende zal de termijn inderdaad wel korter kunnen zijn. Ik hoop dat 2015 en 2020 inderdaad realistische termijnen zijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*Voorzitter: Peter Logghe.
Président: Peter Logghe.*

12 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Flor Van Noppen aan de minister van Klimaat en Energie over "de studie naar de ideale energiemix in België" (nr. 14077)
- de heer Bart Laeremans aan de minister van Klimaat en Energie over "de studie naar de ideale energiemix in België" (nr. 14078)
- mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Klimaat en Energie over "het rapport over de toekomst van ons land op het vlak van energie" (nr. 14098)

12 Questions jointes de

- M. Flor Van Noppen au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'étude relative au mix énergétique idéal en Belgique" (n° 14077)
- M. Bart Laeremans au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'étude relative au mix énergétique idéal en Belgique" (n° 14078)
- Mme Karine Lalieux au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le rapport sur le futur énergétique du pays" (n° 14098)

12.01 Flor Van Noppen (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het rapport over de ideale energiemix in België is er. U blijft echter uitstel vragen. Ik vernam in de pers dat u bijkomend cijfermateriaal heeft gevraagd om te zien of alles in orde is.

Wat zijn de voorlopige conclusies van de GEMIX?

Wat is volgens de GEMIX momenteel de ideale energiemix?

Welke rol speelt kernenergie in deze?

Over welke punten heeft u extra cijfermateriaal gevraagd?

12.02 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik betreur dat u pas gisterenavond de moed heeft gevonden om deze studie aan het secretariaat van de commissie te bezorgen. Ik had dit liever veel eerder gezien zodat ik mijn vragen beter kon voorbereiden. Ik heb slechts een half uur tijd gehad om deze studie diagonaal door te nemen.

Ik stel vast dat deze studie erg verbleekt bij de studies die we tot nu toe onder ogen kregen. De studie 2030 van professor D'Haeseleer was bijvoorbeeld een monumentaal werk. Dit document telt amper 38 bladzijden met op het eerste gezicht vrij weinig nieuwe elementen. Het is een opsomming van bestaande studies die tegenover elkaar worden geplaatst, een synoptische tabel zoals we die in het Parlement al een paar keer hebben gezien. Men weegt een aantal voor- en nadelen af maar de echte keuzes worden aan de politici overgelaten.

Deze studie stelt heel erg teleur. Ze diende enkel, zoals wij bij aanvang al aangaven, om tijd te winnen en ervoor te zorgen dat de regering en de meerderheid niet voor de regionale verkiezingen van 2009 moesten beslissen. U zegt in de krant dat er pas tegen eind 2009 moet worden beslist. U wil dus opnieuw een half jaar winnen.

Klopt het dat u nog eens extra cijfermateriaal hebt opgevraagd en dat zulks pas in september ter beschikking zal zijn? Waarop slaat dit cijfermateriaal?

Ik vind deze studie heel beknopt. Ze telt slechts 38 pagina's. Betreft het een samenvatting?

Welke conclusies trekt u zelf uit deze studie?

12.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, le rapport sur le futur énergétique du pays vous a été transmis le 30 juin. Les parlementaires, quant à eux, l'ont reçu ce 1er juillet. Cela démontre l'efficacité en la matière et que l'on ne cache rien. Mes questions avaient été déposées avant le dépôt de ce rapport, lequel est provisoire, si l'on en croit la première page du document. Dans ce cas, cela signifie qu'il est incomplet. C'est ce qu'on avait dit, hier, lors du débat.

Dès lors, quand disposerons-nous du rapport définitif? Dans quel délai faut-il s'attendre à connaître les conclusions définitives du groupe d'experts? Ce rapport sera-t-il soumis à d'autres instances régulières au niveau belge, c'est-à-dire au Bureau du Plan, par exemple, au Conseil du développement durable ou à votre administration, qui remettra ou non une note sur le rapport pour aider à la prise de décisions. Par ailleurs, je

voudrais vous entendre sur le rapport et ses conclusions. Je suppose que la rentrée verra la mise sur pied d'un grand débat après la réception du rapport définitif.

12.04 **Minister Paul Magnette:** Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het tussentijds verslag met betrekking tot de ideale energiemix werd mij gisteren, dinsdag 30 juni, door de deskundigen van de GEMIX-groep officieel voorgesteld. Ik heb verduidelijkt dat dit verslag aansluitend aan de voorzitters van Kamer en Senaat werd bezorgd.

Meerdere lessen kunnen nu al uit dit eerste verslag worden getrokken. De innovatie van de aanpak van de deskundigen is de volgende. Voortaan wordt de energiekwestie benaderd vanuit de vraag en niet meer vanuit het aanbod. Deze aanpak leidt de deskundigen tot het besluit dat een voluntaristische en normerende benadering noodzakelijk zal zijn om de onvolkomenheden van de marktmechanismen te verhelpen en de evolutie van de vraag naar boven toe geleidelijk aan te begrenzen. Zij benadrukken dat een dergelijke keuze de steun van alle beleidsniveaus zal vereisen en wel op basis van hun institutionele bevoegdheden.

Le second enseignement de ce rapport a trait à la rente nucléaire. Selon les experts, les centrales nucléaires belges ont été construites dans un environnement de marché réglementé, avec un appui important des autorités publiques. Ces unités sont caractérisées par des coûts d'investissement très élevés par rapport à des coûts de fonctionnement faibles.

Par ailleurs, la libéralisation des marchés de l'électricité s'est produite à un moment où le parc des centrales nucléaires était déjà largement amorti. Elle a également modifié la formation des prix de l'électricité.

Dès lors, s'est produite une différence entre le prix de marché, issu de l'équilibre offre-demande souvent déterminé par les unités au charbon et au gaz naturel, au coût de fonctionnement élevé, et le coût faible supporté par les opérateurs disposant d'unités nucléaires largement amorties. Ces dernières sont en effet indépendantes des prix des combustibles fossiles.

Aussi, du fait des interconnexions européennes et de l'impossibilité pour plusieurs pays de construire de nouvelles unités nucléaires, les opérateurs nucléaires historiques bénéficient-ils d'une "rente de rareté", qui correspond à la différence entre le prix du marché européen et le coût complet du nucléaire historique.

Les experts soulignent également que cette question relève de l'équité intergénérationnelle, "le changement fondamental apporté par l'adoption de mécanismes de marché ayant pour effet collatéral d'empêcher que la génération actuelle de consommateurs bénéficie de l'effort consenti par la génération précédente pour financer la construction des unités en place".

Ils suggèrent différentes pistes pour capter cette rente au profit des consommateurs et identifient diverses possibilités de recours à celle-ci par les autorités publiques, telles que le financement de subsides aux énergies renouvelables, le financement des efforts en termes d'efficacité énergétique, le financement des obligations de service public, la réorganisation du marché en permettant aux concurrents d'accéder au nucléaire historique sur la base d'un prix régulé à fixer par une instance indépendante ou encore une taxe au profit du budget de l'État.

Met betrekking tot elektriciteit vestigen de deskundigen de aandacht op het probleem van het aanzetten tot investeren in toptechnologisch productiecapaciteiten die verbonden zijn aan de vrijmaking van de markt. Zij beschouwen het topbeheer in feite als een openbare dienstverlening. Bijgevolg is het de TMB die in deze toptechnologische middelen zou moeten investeren.

Met betrekking tot de hernieuwbare energievormen bevestigt het verslag de studie van het Planbureau, dat aangaf dat de aan België door Europa toegewezen doelstellingen in het raam van het pakket klimaat en energie inzake hernieuwbare energie te verwezenlijken zijn binnen een kostendoeltreffendheidsverhouding. De verwezenlijking van deze doelstellingen is onafhankelijk van de rest van de energiemix.

En ce qui concerne le pétrole, eu égard à l'évolution des besoins du secteur des transports, la consommation devrait plutôt tendre à une stabilisation jusqu'en 2030. La part relative du charbon dans la consommation intérieure brute finale pourrait rester plus ou moins constante à l'horizon 2020. Le futur du charbon au-delà dépend étroitement du déploiement de la filière de capture et de stockage de carbone, laquelle paraît technologiquement très improbable à l'horizon 2020. Quant au gaz, les experts concluent que l'évolution des besoins en gaz naturel est fortement influencée par le futur de la filière nucléaire, sans

toutefois que se produise une ruée vers ce combustible étant donné l'objectif à atteindre en matière d'énergies renouvelables.

Ten slotte blijven de deskundigen bij het vooruitzicht om uit de kernenergie te stappen en weerhouden zij niet de optie van de bouw van een nieuwe eenheid, hetgeen "niet in de lijn zou liggen van de doelstellingen om een evenwichtige energiemix samen te stellen". Bovendien zouden er tal van onzekerheden zijn met betrekking tot de werkelijke operationele kost van deze nieuwegeneratiereactoren.

Met betrekking tot de bestaande installaties onderzoeken de deskundigen drie uitstapkalenders: het uitstappen vanaf 2015 overeenkomstig de kalender die bij wet is voorzien, het uitstellen van de kalender met 20 jaar voor alle centrales of een uitstel van de kalender met 10 jaar voor de drie oudste centrales en met 20 jaar voor de recentste eenheden.

Conformément aux prescrits de l'arrêté royal du 28 novembre 2008, j'ai transmis le rapport des experts au Conseil fédéral du Développement durable et au Conseil central de l'Économie, au sein desquels il fera l'objet d'un débat avec les experts du GEMIX. La date butoir pour la remise du rapport final, à l'issue de ces débats, est le 15 octobre 2009.

Par ailleurs, en écho à l'appel des experts en faveur d'une coopération étroite entre l'ensemble des niveaux de pouvoir, pour la maîtrise de la demande énergétique, j'ai également fait part de mon intention de prendre contact avec mes homologues régionaux, dès que les gouvernements régionaux seront formés en vue de concevoir un pacte belge sur l'efficacité énergétique.

Le débat sur ce rapport aura donc bien lieu dans la société civile tout au long de l'été. Nous aurons l'occasion d'y revenir ici dès la rentrée parlementaire.

12.05 Flor Van Noppen (N-VA): Mijnheer de minister, ik zal nu niet reageren, want ik vermoed dat wij daarover in de commissie nog veel discussies zullen voeren.

12.06 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Wat de heer Van Noppen net zegt, kan ik alleen maar hopen, maar het is zeker niet gegarandeerd voor de vakantie, terwijl na de vakantie het water misschien voorbij de molen is. Gisteren hebben wij al gedebatteerd over de vraag of er voor de vakantie nog een discussie zou plaatsvinden, maar dat is nog helemaal niet uitgemaakt.

Mijnheer de minister, ik heb nog een concrete vraag. Het gaat om een Franstalig document. Is er ook een Nederlandstalig document op komst of gemaakt, of is er een vertaling van dat document in de maak?

12.07 Paul Magnette, ministre: Vous recevrez bien entendu la traduction en néerlandais dans les meilleurs délais.

12.08 Bart Laeremans (Vlaams Belang): "Dans les meilleurs délais", wil dat zeggen: eerstdaags?

12.09 Paul Magnette, ministre: Je l'ai reçu du groupe d'experts, lequel avait – bien entendu – pour mission de le rédiger dans les deux langues. Ils ont terminé le 30 juin. Comme ils ont collaboré avec un groupe d'experts internationaux, qui comportait plusieurs francophones, ils ont travaillé en langue française et m'ont remis le rapport en français. Mais nous travaillons à une traduction qui vous sera remise dans les meilleurs délais.

12.10 Bart Laeremans (Vlaams Belang): U denkt dat dit eerstdaags beschikbaar zal zijn. Wij zullen dit opvolgen.

Wat de datum betreft, zegt u dat u het onmiddellijk aan ons heeft bezorgd. U beschikt echter over buitengewone, magische gaven, mijnheer de minister, want in Le Soir van 27 juni geeft u al een hele commentaar op dat rapport. Eigenlijk had u het rapport dus al enkele dagen voordien. Ik vind het jammer dat wij het pas enkele minuten vóór de bespreking in handen krijgen. Dat is te laat en daardoor kunnen wij maar gedeeltelijk reageren.

U zegt in het interview ook dat het een Copernicaanse omwenteling is omdat men nu uitgaat van de vraag. Ik wil dat toch relativeren want ook de studie 2030 gaat uit van de beheersing van de vraag. Ook daar wordt dit al heel duidelijk vooropgesteld. Ik betreur ten eerste dat u in de opdracht niet in de eventualiteit van

nieuwe kerncentrales van de vierde generaties voorziet. U bekijkt het hele kernenergieverhaal als een uitdovend verhaal, alleen wordt het uitdoven misschien met 10 tot 20 jaar opgeschoven. U ziet eigenlijk alles in functie van de rente en wat het nog kan opbrengen. Voor het overige is kernenergie volgens u voorbijgestreefd. Er kunnen nochtans heel veel nieuwe mogelijkheden worden aangeboord met kernenergie. Men is met het MIRA-project in de Kempen daar volop mee bezig. Wij weten dat daarover nog een studie loopt. Ik hoop dat dit onderzoek vanuit Parijs zo snel mogelijk bij ons zal raken. Ik denk dat dit vóór eind juli zal zijn.

Ik heb nog een laatste vraag, mijnheer de minister. U sprak over 15 oktober. Het was mij niet duidelijk wat er tegen 15 oktober zal worden beslist.

12.11 Paul Magnette, ministre: Le rapport final. L'arrêté royal prévoyait un rapport préliminaire pour le 30 juin ainsi qu'une consultation avec le Conseil fédéral du Développement durable et le Conseil central de l'Économie pendant trois mois. Entre le 30 septembre et le 15 octobre, le groupe d'experts corrigera et complètera éventuellement son rapport en vue de le remettre au gouvernement le 15 octobre.

12.12 Bart Laeremans (Vlaams Belang): De finale beslissingen die daaruit moeten voortkomen, zijn er dan voor het einde van 2009?

12.13 Minister **Paul Magnette**: Ja.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.16 uur.
La réunion publique de commission est levée à 11.16 heures.*